

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІОЛОГІЇ ТА УПРАВЛІННЯ
ЗАПОРІЗЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету соціології та управління
Т.Ф. Бірюкова
2025

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
МЕДІАТОРНІ ТЕХНОЛОГІЇ ВРЕГУЛЮВАННЯ КОНФЛІКТІВ

підготовки бакалаврів
денної та заочної форм здобуття освіти
освітньо-професійна програма «Соціологія медіації і кримінології»
спеціальності 054 «Соціологія»
галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки

ВИКЛАДАЧ: Лепський Максим Анатолійович, д.філос.н., професор, професор кафедри соціології

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри соціології

Протокол № 1 від "26" серпня 2025 р.
Завідувач кафедри соціології

(підпис)

В.О. Скворець

Погоджено
Гарант освітньо-професійної програми

М.А. Лепський

2025 рік

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІОЛОГІЇ ТА УПРАВЛІННЯ
ЗАПОРІЗЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету соціології та
управління

Т.Ф. Бірюкова

(підпис)
« _____ » _____ 2025

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
МЕДІАТОРНІ ТЕХНОЛОГІЇ ВРЕГУЛЮВАННЯ КОНФЛІКТІВ

підготовки бакалаврів
денної та заочної форм здобуття освіти
освітньо-професійна програма «Соціологія медіації і кримінології»
спеціальності 054 «Соціологія»
галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки

ВИКЛАДАЧ: Лепський Максим Анатолійович, д.філос.н., професор, професор кафедри соціології

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри соціології

Протокол № 1 від “28 ” серпня 2025 р.
Завідувач кафедри соціології

(підпис) В.О. Скворець

Погоджено
Гарант освітньо-професійної програми

М.А. Лепський

Зв'язок з викладачем:

E-mail: waysensey@gmail.com

Телефон: (061) 289-12-58

Інші засоби зв'язку: Moodle <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=13075> (форум курсу, приватні повідомлення);

Кафедра: соціології к. 309, 4 корп. ЗНУ, вул. Дніпровська, 33а

1. Опис навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Медіаторні технології врегулювання конфліктів» є ознайомлення студентів освітньо-професійної програми «Соціологія медіація і кримінологія» з основними положеннями, знаннями та практиками медіаторні технології спрямованих на врегулювання конфліктів в соціо-гуманітарних науках, формування системного уявлення про етапи, методологічні засади та проблеми медіаторних технологій врегулювання конфліктів, відпрацювання практичних навичок розв'язання завдань.

Основними **завданнями** вивчення навчальної дисципліни «Медіаторні технології врегулювання конфліктів» є: ознайомлення студентів з класичними зразками, методологією та результатами медіаторних технологій врегулювання конфліктів; формування у студентів системного уявлення щодо предметного поля та специфіки застосування порівняння в наукових дослідженнях; відпрацювання навичок самостійного розв'язання завдань, які передбачають використання порівняння.

Інтерактивний та практично орієнтований формат курсу спонукатиме до аргументованого відстоювання критичного мислення у посередництві вирішення складних соціальних конфліктів.

У концептуальному, інформаційному і логічному плані даний курс тісно пов'язаний з такими дисциплінами, як «Соціологія агресії та злочинності»: «Соціологічний профайлінг злочинця», «Практикум медіаторних технологій», «Соціологія конфлікту», «Сучасні соціологічні теорії», «Організація роботи соціологічної служби».

2. Паспорт навчальної дисципліни

Нормативні показники	денна форма здобуття освіти	заочна форма здобуття освіти
Статус дисципліни	Вибіркова	
Семестр	5-й	7-й
Кількість кредитів ECTS	3	
Кількість годин	90	
Лекційні заняття	20 год.	
Семінарські заняття	10 год.	
Практичні заняття		
Лабораторні заняття		
Самостійна робота	60 год.	
Консультації	Розклад розміщення консультацій: 2 год Кількість: 1 особисті – вівторок, з 13:00 до 14:00, IV корпус, ауд. 309;	

	дистанційні – Zoom, за попередньою домовленістю Запис на консультації: у приватних повідомленнях https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=13075
Вид підсумкового семестрового контролю:	екзамен
Посилання на електронний курс у СЕЗН ЗНУ (платформа Moodle)	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=13075

3. Методи досягнення запланованих освітньою програмою компетентностей і результатів навчання

Результати навчання та компетентності	Методи навчання / форми і методи оцінювання
1	2
ЗК09. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.	Усне опитування на семінарських заняттях; тестування та практичні завдання у системі Moodle
СК01. Здатність оперувати базовим категоріально-понятійним апаратом соціології.	Усне опитування на семінарських заняттях; тестування та практичні завдання у системі Moodle
СК11. Здатність обґрунтовувати вибір методів і методик для розв'язання дослідницької проблеми, реалізації мети та вирішення задач дослідження.	Підготовка індивідуального дослідницького завдання; практичні завдання у системі moodle znu
РН13. Застосовувати інструментарій соціологічної науки в дослідженні різних сфер суспільного життя.	Написання та усний захист індивідуального дослідницького завдання.
РН19. Володіти навичками соціологічного аналізу соціальних проблем та соціологічного обґрунтування рішень регулювання останніх.	Усне опитування на семінарських заняттях; тестування та практичні завдання у системі Moodle

4. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Медіаторні технології та зміст конфлікту

Тема 1. Структура конфліктів та процес переговорів.

Склад конфліктів, специфіка об'єкта, предмета, суб'єктів, мотивів, сприйняття, конфліктних дій. Медіатор у полі. Специфіка медіації та медіаторних ситуацій. Глухі кути та медіації. Діапазон праці медіатора. Конструктивні та деструктивні функції конфлікту. Наслідки конфлікту.

Тема 2. Динаміка та драматургія переговорів.

Погляди на причини конфлікту, логіки людей та конфлікти, внутрішньоособисті та зовнішні конфлікти. Причини конфліктів. Класифікації причин конфліктів. Процес розвитку конфлікту, Складові динаміки. Проблема ескалації конфлікту. Теорії Г. Кана та Ф.Глазла.

Етапи ескалації конфлікту. Вплив у динаміку конфлікту

Тема 3. Рівні та типології конфлікту.

Універсальне та особливе у конфліктах. Стадії ескалації та стратегії «перемога-перемога», «перемога-поразка», «поразка-поразка». Пороги конфліктів. Специфіка внутрішньо особистих, міжособистих, організаційних, референтних, локальних, цілісних та глобальних конфліктів. Внутрішньоособистісні конфлікти та характеристика внутрішньоособистісних конфліктів. Способи вирішення внутрішньоособистісних конфліктів. Міжособистісні конфлікти. Характеристика міжособистісних конфліктів. Попередження та вирішення міжособистісних конфліктів. Організаційний конфлікт. Соціальний конфлікт. Характеристика соціальних конфліктів. Врегулювання соціальних конфліктів.

Змістовий модуль 2. Переговорні технології у медіації

Тема 4. Основні тактики та стратегії роботи в конфліктних комунікаціях.

Стратегії конфлікту Тактики конфлікту. Основні поняття Стратегія в конфлікті (виграти-програти, програти-програти, виграти-виграти). Тактика у конфлікті (втеча, силове придушення, пристосування компроміс, співробітництво)

Тема 5. Основи переговорів та їх конфігурації

Школи переговорів (гарвардська, німецько-австрійська, британсько-голандська, японська, кремлівська), формування української школи переговорів та специфіка підходів. Основні методи роботи з конфліктами. Погоджувальні процедури. Переговори. Посередництво. Форми участі посередника у вирішенні конфлікту. Самодопомога у конфлікті.

Тема 6. Технології переговорів

Співвідношення понять «технології переговорів», «типологія» та «класифікація». Недоліки дихотомії як способу класифікації, аналіз поширених дихотомій та класифікацій у медіаторних технологій врегулювання конфліктів (як приклад: типології політичних режимів та соціальних акторів в міжнародних дослідженнях). Модель та моделювання. Класифікація моделей за різними ознаками: ідеальні та матеріальні, статичні та динамічні; розкриття передумов та кола проблем, які дозволяє розв'язати моделювання. Підготовка до переговорів. Ведення переговорів. Аналіз результатів переговорів.

Змістовий модуль 3. Медіаторні технології у конфлікті

Тема 7. Основи медіації.

Основи медіації. Загальні уявлення про медіації. Принципи медіації у конфліктах та переговорах. Ефективна медіація. Суб'єкти медіації. Критерії ефективності медіації. Основні поняття. Кількісні та якісні порівняльні дослідження у медіації

Тема 8. Технології медіації.

Основні етапи медіації; Процедура медіації Підготовка до медіації - Презентація сторін та початок переговорів; Обмін думками. Окремі зустрічі. Визначення порядку денного. Запис угоди. Технології інтервенції на кожному етапі.

Тема 9. Час та простір миру

Зміст понять «простір», та «час», «війна», «перемога» та «мир», та критерії, які дозволяють визначати їх міру. Іринрологія та палемології та їх вплив на соціології конфлікту. Миротворення, та Peaceengineering, медіація як частина миротворення. Структура та технології миротворення.

Змістовий модуль 4. Конфігурація медіаторних технологій врегулювання конфліктів

Тема 10. Результативність медіатора

Критерії класифікації міжнародних соціологічних досліджень (кількість об'єктів, кількість та інтервал часових проміжків, зміст та мета дослідження), інструменти дослідження та сфери соціального життя, які є пріоритетними. Європейське соціальне дослідження (ESS), Всесвітнє дослідження цінностей (WVS), Барометр нової Європи (New Europe Barometer), Євростудент (Eurostudent), Міжнародне дослідження злочинності (International Crime Victims Survey). Організаційні аспекти проведення міжнародних соціологічних медіаторних технологій врегулювання конфліктів: дата започаткування, місце знаходження керівництва проекту, метод дослідження, хвилі, перелік ключових блоків, періодичність публікацій та значущих висновків, зроблених при їх проведенні; методологічні проблеми, які довелося розв'язати.

Тема 11. Етика або політика миру чи війни

Історичні передумови формування етики та політики миру та війни, наукового дослідження та їх еволюція протягом останнього століття. Основні аргументи критики миротворчих культурних досліджень. Психологічні, етнографічні, етносоціальні, етнічні та етнолінгвістичні дослідження. Застосування технік «фільтрів» в ході проведення досліджень. Підготовка та критерії відбору інтерв'юєрів для крос-культурних досліджень. Залучення Запорізька школа медіації та миротворення.

Тема 12. Конфігурація медіації

Предметне поле та засади побудови конфігурації медіації. Відмінність між кількісними та якісними порівняльними дослідженнями. Специфіка застосування медіаторних технологій врегулювання конфліктів. Особливості стратегій, тактик, ситуаційних методів та сценарного підходу у медіації. Етапів формування миротворення розділених суспільств.

5. Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин		Згідно з розкладом
		о/д ф.	з/дист ф.	
1	Структура конфліктів та процес переговорів.	2	2	щотижня
2	Динаміка та драматургія переговорів..	2		щотижня
3	Динаміка та драматургія переговорів..	2		щотижня
4	Рівні та типології конфлікту.	2		щотижня
5	Основні тактики та стратегії роботи в конфліктних комунікаціях.	2		щотижня
6	Основні тактики та методи переговорів в конфліктних комунікаціях.	2		щотижня
7	Основи переговорів та їх конфігурації			щотижня
8	Технології переговорів	2	2	щотижня
9	Основи медіації.	2		щотижня
10	Технології медіації.	2	2	щотижня
11	Час та простір миру			щотижня

12	Результативність медіатора	2		щотижня
13	Етика або політика миру чи війни			щотижня
14	Конфігурація медіації			щотижня
Разом		20	6	

6. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин		Згідно з розкладом
		о/д ф.	з/дист ф.	
1	Структура конфліктів та процес переговорів.	2	2	щотижня
2	Динаміка та драматургія переговорів..		2	щотижня
3	Рівні та типології конфлікту.			щотижня
4	Основні тактики та стратегії роботи в конфліктних комунікаціях.	2		щотижня
5	Основи переговорів та їх конфігурації	2		щотижня
6	Технології переговорів	2		щотижня
7	Основи медіації.	2		щотижня
Разом		10	4	

7. Самостійна робота

№ змістового модуля	Питання для самостійного опрацювання	Кількість годин	
		о/д.ф.	з.ф.
1	Проаналізуйте конфліктний кейс з 5 фокусів шкіл переговорів гарвардської, німецько-австрійської, британсько-голандської, японської, кремлівської, української. Доведіть, що спільного та особливого при аналізі конфлікту при застосування цих підходів. Визначте їх переваги та недоліки. Зробіть узагальнені висновки відносно обраного кейсу.	15	20
2	Оберіть прикладний кейс конфлікту. Проаналізуйте драматургію конфлікту та основні сили медіації конфлікту за М.Лепський.. Виявіть відмінності справжньої, квазі та псевдо медіації. Проаналізуйте форми, методи та особливості медіації у цьому конфлікті.	15	20
3	Перегляньте запропонований фільм відносно професійної медіації. Які особливості емотивної та етичної медіації. Чому так важко рухатися на кожному новому колі медіації. Як вимоги до медіаторів мають бути.	15	20

4	Проаналізуйте принципи ефективної медіації. 1. Опишіть специфіку входу у медіаторську практику. 2. Чому важливо регламент медіації розроблювати разом. Що робити, якщо це не можливо. 3. Яка роль простору, часу, місця, моменту та формування клімату переговорів. 4. Вплив та його відсутність у медіаторів. 5. Потреби, інтереси, позиції, переговornі питання та зворотний зв'язок. 6. Висновки.	15	20
Разом		60	

7. Види і зміст поточних контрольних заходів

№ змістового модуля	Вид поточного контрольного заходу	Зміст поточного контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів
1	2	3	4	5
1	Відповідь на семінарі	<u>Семінар №1</u> Питання за Змістовим модулем 1 <u>Семінар №2</u> Питання за Змістовим модулем 1	5 балів – глибокі і систематичні знання теорії, здатність вирішувати проблемні питання. Відповідь відрізняється точністю формулювань, логікою, достатній рівень узагальненості знань. Наявна авторська позиція 4 бали – глибокі і систематичні знання теорії, здатність вирішувати проблемні питання. Відповідь студента відрізняється точністю формулювань, логікою, достатній рівень узагальненості знань. 3 бали – студент знає і може самостійно сформулювати основні поняття теми та пов'язати їх з реальними явищами. Проте відповідь змістовно неповна. Відповідь логічна, але розуміння не є узагальненим 2 бали – студент відтворює основні поняття і визначення, але досить поверхово, не виділяючи взаємозв'язок між ними, може сформулювати з допомогою викладача основні положення теми, допускає помилки, які повною мірою самостійно виправити не може 1 бал - відповідь студента фрагментарна, зумовлена нечіткими уявленнями про закони і явища. У відповіді цілком відсутня самостійність	10

	Практичне завдання	Студент виконує на вибір одне із зазначених завдань: <u>Практичне завдання №1</u> Обрати та проаналізувати конфлікт, проведене в останні 5 років, вказавши організатора/ів, мету, терміни проведення, методику та отримані результати. <u>Практичне завдання №2</u> Стислий зміст завдання, обрані автором об'єкти порівняння, методику зіставлення, отримані результати та можливості їх застосування до сучасних суспільних процесів. <u>Практичне завдання №3</u> Сформулювати завдання для розв'язання конфлікту, визначивши метод отримання кінцевого результату та 5 критеріїв оцінки.	5 балів – повна змістовна робота, висока аргументованість, переконливе демонстрування володіння методологією дослідження; 4 балів – робота досить повна, але є деякі неточності, пов'язані з використанням методології дослідження; 3-2 бали – робота неповна, поверхневий виклад матеріалу, відсутність аналітичних висновків; 1 бал – короткий поверхневий виклад матеріалу	5
Усього за ЗМ 1 контр. заходів	2			15
2	Відповідь на семінарі	<u>Семінар №3</u> Питання за Змістовим модулем 2 <u>Семінар №4</u> Питання за Змістовим модулем 2	5 балів – глибокі і систематичні знання теорії, здатність вирішувати проблемні питання. Відповідь відрізняється точністю формулювань, логікою, достатній рівень узагальненості знань. Наявна авторська позиція 4 бали – глибокі і систематичні знання теорії, здатність вирішувати проблемні питання. Відповідь студента відрізняється точністю формулювань, логікою, достатній рівень узагальненості знань. 3 бали – студент знає і може самостійно сформулювати основні поняття теми та пов'язати їх з реальними явищами. Проте відповідь змістовно неповна. Відповідь логічна, але розуміння не є узагальненим 2 бали – студент відтворює основні поняття і визначення, але досить	10

			поверхово, не виділяючи взаємозв'язок між ними, може сформулювати з допомогою викладача основні положення теми, допускає помилки, які повною мірою самостійно виправити не може 1 бал - відповідь студента фрагментарна, зумовлена нечіткими уявленнями про закони і явища. У відповіді цілком відсутня самостійність	
	Практичне завдання	<u>Студент виконує на вибір одне із зазначених завдань</u> <u>Практичне завдання №4</u> Сформулювати завдання для розв'язання його медіаторними технологіями аналізу ієрархій, визначивши метод отримання кінцевого результату та 5 критеріїв оцінки. <u>Практичне завдання №5</u> Обрати дві країни та скласти стислий план проведення медіаторних технологій врегулювання конфліктів за подібністю. План має включати аргументацію обрання об'єктів аналізу, зазначення країни та мінімум п'яти критеріїв порівняння, інтерпретацію отриманих результатів. <u>Практичне завдання №6</u> Обрати дві країни та скласти стислий план проведення медіаторних технологій врегулювання конфліктів за відмінністю. План має включати аргументацію обрання об'єктів аналізу, зазначення країни та мінімум п'яти критеріїв порівняння, інтерпретацію отриманих результатів.	5 балів – повна змістовна робота, висока аргументованість відповіді, переконливе демонстрування володіння методологією дослідження; 4 балів – робота досить повна, але є деякі неточності, пов'язані з використанням методології дослідження; 3-2 бали – робота неповна, поверхневий виклад матеріалу, відсутність аналітичних висновків; 1 бал – короткий поверхневий виклад матеріалу	5

Усього за ЗМ 2 контр. заходів	2			15
3	Відповіді на семінарі	<u>Семінар №5</u> Питання за Змістовим модулем 3 Питання за Змістовим модулем 3	5 балів – глибокі і систематичні знання теорії, здатність вирішувати проблемні питання. Відповідь відрізняється точністю формулювань, логікою, достатній рівень узагальненості знань. Наявна авторська позиція 4 бали – глибокі і систематичні знання теорії, здатність вирішувати проблемні питання. Відповідь студента відрізняється точністю формулювань, логікою, достатній рівень узагальненості знань. 3 бали – студент знає і може самостійно сформулювати основні поняття теми та пов'язати їх з реальними явищами. Проте відповідь змістовно неповна. Відповідь логічна, але розуміння не є узагальненим 2 бали – студент відтворює основні поняття і визначення, але досить поверхово, не виділяючи взаємозв'язок між ними, може сформулювати з допомогою викладача основні положення теми, допускає помилки, які повною мірою самостійно виправити не може 1 бал - відповідь студента фрагментарна, зумовлена нечіткими уявленнями про закони і явища. У відповіді цілком відсутня самостійність	10
	Практичне завдання	<u>Студент виконує на вибір одне із зазначених завдань</u> <u>Практичне завдання №7</u> На прикладі результатів сформулювати віяло інтерпретацій щодо причин, ставлення до неї громадськості, перебігу, наслідків. <u>Практичне завдання №8</u> На кейсі проаналізувати медіаторні технології врегулювання конфлікту. <u>Практичне завдання №9</u>	5 балів – повна змістовна робота, висока аргументованість відповіді, переконливе демонстрування володіння методологією дослідження; 4 балів – робота досить повна, але є деякі неточності, пов'язані з використанням методології дослідження; 3-2 бали – робота неповна, поверхневий виклад матеріалу, відсутність аналітичних висновків; 1 бал – короткий поверхневий виклад матеріалу.	5

		На кейсі проаналізувати медіаторні технології врегулювання конфлікту.		
Усього за ЗМ 3 контр. заходів	2			15
4		<u>Семінар №10</u> Питання за Змістовим модулем 4 <u>Семінар №11</u> Питання за Змістовим модулем 4 <u>Семінар №12</u> Питання за Змістовим модулем 4	5 балів – глибокі і систематичні знання теорії, здатність вирішувати проблемні питання. Відповідь відрізняється точністю формулювань, логікою, достатній рівень узагальненості знань. Наявна авторська позиція 4 бали – глибокі і систематичні знання теорії, здатність вирішувати проблемні питання. Відповідь студента відрізняється точністю формулювань, логікою, достатній рівень узагальненості знань. 3 бали – студент знає і може самостійно сформулювати основні поняття теми та пов'язати їх з реальними явищами. Проте відповідь змістовно неповна. Відповідь логічна, але розуміння не є узагальненим 2 бали – студент відтворює основні поняття і визначення, але досить поверхово, не виділяючи взаємозв'язок між ними, може сформулювати з допомогою викладача основні положення теми, допускає помилки, які повною мірою самостійно виправити не може 1 бал - відповідь студента фрагментарна, зумовлена нечіткими уявленнями про закони і явища. У відповіді цілком відсутня самостійність	10
	Практичне завдання	<u>Студент виконує на вибір одне із зазначених завдань</u> <u>Практичне завдання №10</u> На кейсі проаналізувати медіаторні технології врегулювання конфлікту. <u>Практичне завдання №11</u> На кейсі проаналізувати медіаторні технології	5 балів – повна змістова робота, висока аргументованість відповіді, переконливе демонстрування володіння методологією дослідження; 4 балів – робота досить повна, але є деякі неточності, пов'язані з використанням методології дослідження; 3-2 бали – робота неповна, поверхневий виклад матеріалу, відсутність аналітичних висновків; 1 бал – короткий поверхневий виклад матеріалу	5

		врегулювання конфлікту. <u>Практичне завдання №12</u> Сформулювати завдання, яке передбачає розв'язання конфлікту.		
Усього за ЗМ 4 контр. заходів	2			15
Усього за змістові модулі контр. заходів	8			60

8. Підсумковий семестровий контроль

Форма	Види підсумкових контрольних заходів	Зміст підсумкового контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів
1	2	3	4	5
Екзамен	Тести	Питання для підготовки і тести розміщено у Moodle	0,5 балів за кожен правильну відповідь. На проходження тесту дається 40 хвилин і одна спроба	10
	Теоретичне завдання	Питання для підготовки і тести розміщено у Moodle	5 балів. Повна, аргументована і логічно-послідовна відповідь – 5 балів . Неповна відповідь з неточностями або нерозкриттям частини питання – 3-4 бали . Неповна і нелогічна відповідь – 1-2 бали .	5
	Індивідуальне завдання	Саморефлексія за німецької методикою «Рюкзак знань»	20-18 – наявні всі вихідні умови завдання, представлені всі структурні елементи графічний вигляд та хід всіх розрахунків з кінцевим результатом, зазначена та обґрунтована правильна відповідь на нього; 17-14 – завдання розв'язано частково; обрана менша кількість критеріїв, ніж зазначена в умовах, є логічна та/або розрахунків помилки в ході розв'язання завдання; 13-10 – недостатньо чітка структура, аргументація положень має незавершений характер, розмита конкретика	20

			9-5 – робота неповна, містить достатню кількість логічних та розрахункових помилок, правильна відповідь не визначена; 4-1 – робота представлена лише вихідними умовами та декількому базовими розрахунками.	
Усього за підсумковий семестровий контроль				40

Шкала оцінювання ЗНУ: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов’язковим повторним курсом)		

9. Рекомендована література

ОСНОВНІ ДЖЕРЕЛА

1. Лепський М.А. Соціологія медіації та миротворення : до питання про загальну теорію медіації : монографія. Запоріжжя: ЦНСД, 2023. 156 с.
2. Кеннеді Г. Домовлятися завжди. Як досягати максимуму в будь-яких переговорах/ Гевін Кеннеді; пер. з англ. Тетяни Микитюк. Харків: Книжковий Клуб «Клуб сімейного дозвілля», 2016 336 с.
3. Медіація у професійній діяльності юриста. Підручник/ колектив авторів; заг. ред Н. Крестовська, Л. Романадзе. Одеса: Екологія, 2019. 451с.
4. Тихомирова Є.Б. Конфліктологія та теорія переговорів : Підручник /Є.Б.Тихомирова, С.Р.Постоловський. Рівне: Перспектива, 2007. 389с
5. Шеломенцев В. М. Етикет і сучасна культура спілкування / В. М. Шеломенцев ; В.К. Федорченко (заг. ред.). 2-е вид. Київ : Лібра, 2003. 415 с.
6. Кисельова Тетяна Механізми саморегулювання діяльності медіаторів: кращі практики і уроки для України (Self-Regulation of Mediation: Best Practices and Lessons for Ukraine) USAID 'New Justice' Program Report 2018. . К.: Кімонікс Інтернешнл Інк. 43с.

10. Інформаційні ресурси

1. The Program on Negotiation (PON) Harvard Law School, Harvard University. <https://www.pon.harvard.edu/teaching-materials-publications/>
2. Українська академія медіації <https://mediation.ua/>
3. Mediation in Germany <https://www.lexology.com/library/detail.aspx?g=cce08f79-a8c8-43a3-9da0-f0dc861fc2bb>

РЕГУЛЯЦІЯ І ПОЛІТИКИ КУРСУ**Відвідування занять. Регуляція пропусків.**

Базовою платформою для комунікації викладача зі студентами є CE3H Moodle. Важливі повідомлення загального характеру регулярно розміщуються викладачем на форумі курсу. Необхідно регулярно перевіряти свою електронну пошту і сторінку дисципліни в Moodle.

Якщо з технічних причин доступ до Moodle є неможливим або ваше питання потребує термінового розгляду, надішліть електронного листа на пошту викладача. У листі обов'язково вкажіть ваше прізвище, ім'я та курс.

Намагайтеся бути пунктуальними. Невчасно надіслана робота різко втрачає свою актуальність. Пропущене заняття – це втрачений шанс професійного розвитку.

Інтерактивний характер курсу передбачає обов'язкове відвідування практичних занять. Студенти, які за певних обставин не можуть відвідувати практичні заняття регулярно, мусять впродовж тижня узгодити із викладачем графік індивідуального відпрацювання пропущених занять. Окремі пропущенні завдання мають бути відпрацьовані на найближчій консультації впродовж тижня після пропуску. Відпрацювання занять здійснюється усно у формі співбесіди за питаннями, визначеними планом заняття. В окремих випадках дозволяється письмове відпрацювання шляхом виконання індивідуального письмового завдання.

Студенти, які станом на початок екзаменаційної сесії мають понад 70% невідпрацьованих пропущених занять, до відпрацювання не допускаються.

Політика академічної доброчесності

Усі письмові роботи, що виконуються слухачами під час проходження курсу, перевіряються на наявність плагіату за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення UniCheck. Відповідно до чинних правових норм, плагіатом вважатиметься: копіювання чужої наукової роботи чи декількох робіт та оприлюднення результату під своїм іменем; створення суміші власного та запозиченого тексту без належного цитування джерел; рерайт (перефразування чужої праці без згадування оригінального автора). Будь-яка ідея, думка чи речення, ілюстрація чи фото, яке ви запозичуєте, має супроводжуватися посиланням на першоджерело.

Роботи, у яких виявлено ознаки плагіату, до розгляду не приймаються і відхиляються без права перескладання. Якщо ви не впевнені, чи підпадають зроблені вами запозичення під визначення плагіату, будь ласка, проконсультуйтеся з викладачем.

Висока академічна культура та європейські стандарти якості освіти, яких дотримуються у ЗНУ, вимагають від дослідників відповідального ставлення до вибору джерел. Посилання на такі ресурси, як Wikipedia, бази даних рефератів та письмових робіт (Studopedia.org та подібні) є неприпустимим. Рекомендовані бази даних для пошуку джерел:

Електронні ресурси Національної бібліотеки ім. Вернадського: <http://www.nbuv.gov.ua>

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті

Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних та практичних занять дозволяється виключно у навчальних цілях (для уточнення певних даних, перевірки правопису, отримання довідкової інформації тощо). Будь ласка, не забувайте активувати режим «без звуку» до початку заняття.

Під час виконання заходів контролю (термінологічних диктантів, контрольних робіт, іспитів) використання гаджетів заборонено. У разі порушення цієї заборони роботу буде анульовано без права перескладання.

Комунікація

Базовою платформою для комунікації викладача зі студентами є Moodle.

Для персональних запитів використовується сервіс приватних повідомлень. Відповіді на запити студентів подаються викладачем впродовж трьох робочих днів. Для оперативного отримання повідомлень про оцінки та нову інформацію, розміщену на сторінці курсу у Moodle, будь ласка, переконайтеся, що адреса електронної пошти, зазначена у вашому профайлі на Moodle, є актуальною, та регулярно перевіряйте папку «Спам».

ДОДАТОК ДО СИЛАБУСУ ЗНУ – 2025-2026

ГРАФІК НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ 2025-2026 н. р.

http://sites.znu.edu.ua/navchalnyj_viddil/1635.ukr.html

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ. Здобувачі і викладачі Запорізького національного університету несуть персональну відповідальність за дотримання принципів академічної доброчесності, затверджених *Кодексом академічної доброчесності ЗНУ*: <https://tinyurl.com/ya6yk4ad>. Декларація академічної доброчесності здобувача вищої освіти (додається в обов'язковому порядку до письмових кваліфікаційних робіт, виконаних здобувачем, та засвідчується особистим підписом): <https://tinyurl.com/y6wzzlu3>.

ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих здобувачами знань, навичок та вмінь (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до *Положення про організацію та методiku проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання здобувачу права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається *Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9pkmmmp5>. Підстави та процедури відрахування здобувачів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються *Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/ycds57la>.

НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА. Порядок зарахування результатів навчання, підтверджених сертифікатами, свідоцтвами, іншими документами, здобутими поза основним місцем навчання, регулюється *Положенням про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті*: <https://tinyurl.com/y8gbt4xs>. Можливе визнання результатів неформальної освіти згідно Положення Запорізького національного університету про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти від 2025 року. Механізм визнання описано у Положенні: https://sites.znu.edu.ua/navchalnyj_viddil/normativna_basa/polozhennya_zapor_z_ko_go_nats_onal_nogo_un_versitetu_pro_poryadok_viznannya_rezul_tat_v_navchannya_zdobut_ikh_shlyakhom_neformal_noyi_ta_abo_nformal_noyi_osv_ti.pdf.

- Положення від 2025 року передбачає, що "2.7. У разі, якщо перезарахуванню отриманих результатів навчання у неформальній та інформальній освіті підлягають окремі розділи чи теми, виду навчальних занять, самостійної роботи, які не перевищують 14 годин, право для перезарахування результатів надається викладачу відповідної дисципліни. Умови такого перезарахування, рекомендації щодо можливості проходження визначеного онлайн курсу чи іншого елементу неформальної/інформальної освіти визначаються у силабусі навчальної дисципліни освітнього компонента та затверджуються на засіданні кафедри. Додаткове визнання результатів неформального навчання не потрібне. Перевірка досягнутих результатів навчання здійснюється під час проведення підсумкового контролю з дисципліни та враховуються викладачем при визначенні підсумкової оцінки з навчальної дисципліни." Завдання з семінару/практичного заняття чи індивідуальної роботи (якщо не перевищує 14

годин) може бути зарахований курс неформальної освіти (наприклад, з платформи Prometheus) при відповідності до тем курсу.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються *Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/ycyfws9v>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: *Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; *Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ. Уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції **Борисов Костянтин Борисович**, 1 корп., 29 каб., електронна адреса: uv@znu.edu.ua Гаряча лінія: тел. (061) 228-75-50

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога Марті Ірини Вадимівни [\(061\)228-15-84](tel:(061)228-15-84), [\(099\)253-78-73](tel:(099)253-78-73) (щоденно з 9 до 21).

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з особливими потребами та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь-ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з особливими потребами та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ. Наукова бібліотека: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок – п'ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота, неділя.

ЕЛЕКТРОННЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE):

[HTTPS://MOODLE.ZNU.EDU.UA](https://moodle.znu.edu.ua)

Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресою: moodle.znu@znu.edu.ua

У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу.

Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

Центр інтенсивного вивчення іноземних мов: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

Центр німецької мови, партнер Гете-інституту: <https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocznu/nim>

Школа Конфуція (вивчення китайської мови): <http://sites.znu.edu.ua/confucius>.